

EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ (EFRR)

Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR) je jedním z hlavních finančních nástrojů politiky soudržnosti EU. Byl vytvořen v roce 1975, aby pomáhal zmírňovat rozdíly v úrovni rozvoje evropských regionů a zlepšovat životní podmínky v nejvíce znevýhodněných regionech. EFRR věnuje zvláštní pozornost regionům, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, například nejsevernějším regionům s velmi nízkou hustotou osídlení a ostrovním, přeshraničním a horským regionům.

PRÁVNÍ ZÁKLAD

Články 174 až 178 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

CÍLE

Článek 176 Smlouvy o fungování Evropské unie stanoví, že EFRR má pomáhat odstraňovat zásadní regionální rozdíly v Evropské unii. Fond toho dosahuje podporou:

- rozvoje a strukturálních změn regionů, jejichž rozvoj zaostává, a
- transformace upadajících průmyslových regionů.

Pravidla pro EFRR na období 2021–2027 jsou stanovena v:

- nařízení o EFRR a o Fondu soudržnosti,
- nařízení o zvláštních ustanoveních pro cíl Evropská územní spolupráce (Interreg).

EFRR sleduje dva hlavní cíle:

- investice do růstu a pracovních míst, které mají posílit trh práce a regionální ekonomiky, a
- evropskou územní spolupráci, která má posílit přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci na území EU.

Prostředky vyčleněné na první cíl jsou přidělovány třem kategoriím regionů:

- rozvinutějším regionům, jejichž HDP na obyvatele přesahuje 100 % průměru EU,
- přechodovým regionům, jejichž HDP na obyvatele se pohybuje mezi 75 a 100 % průměru EU, a
- méně rozvinutým regionům, jejichž HDP na obyvatele nedosahuje 75 % průměru EU.

Podrobnější informace o přidělování a dalším využití prostředků z EFRR jsou stanoveny v dohodách o partnerství mezi Komisí a jednotlivými členskými státy, které jsou sjednávány s pomocí regionálních a sociálních partnerů.

Obecný rámec pro plnění a provádění EFRR je vymezen v nařízení o společných ustanoveních, které se vztahuje na několik dalších fondů EU a stanoví konkrétní cíle a rozsah možné podpory.

TEMATICKÉ ZAMĚŘENÍ

V období 2021–2027 bylo v rámci politiky soudržnosti stanoveno pro EFRR, ESF+ a Fond soudržnosti pět politických cílů:

- inteligentnější Evropa – inovativní a inteligentní ekonomická transformace (PC 1),
- zelenější, nízkouhlíková Evropa (PC 2),
- propojenější Evropa – mobilita a regionální propojení IKT (PC 3),
- sociálnější Evropa – provádění evropského pilíře sociálních práv (PC 4),
- Evropa bližší občanům – udržitelný a integrovaný rozvoj městských, venkovských a pobřežních oblastí prostřednictvím místních iniciativ (PC 5).

Každý region a členský stát musí vyčlenit nejméně 30 % přidělených prostředků z EFRR na PC 2, tj. na ekologičtější, nízkouhlíkový přechod k hospodářství s nulovými emisemi uhlíku a na odolnou Evropu. Kromě toho musí na základě své prosperity soustředit výdaje na PC 1, tj. na konkurenceschopnější a inteligentnější Evropu. Financování musí být rozděleno takto:

- Méně rozvinuté regiony nebo členské státy musí vyčlenit nejméně 25 % prostředků na PC 1.
- Přejížděcí regiony nebo členské státy musí na PC 1 vyhradit nejméně 40 % prostředků.
- Rozvinutější regiony nebo členské státy musí vyčlenit alespoň 85 % svého přidělu na PC 1 a PC 2.

EFRR rovněž podporuje udržitelný rozvoj měst. V období 2021–2027 bude nejméně 8 % prostředků EFRR (na vnitrostátní úrovni) vyčleněno na udržitelný rozvoj měst a na vytvoření Evropské městské iniciativy, která městským oblastem umožní experimentovat s inovativními řešeními urbanistických problémů.

Politika soudržnosti obsahuje seznam činností, které nejsou z fondu EFRR podporovány. Patří k nim vyřazování jaderných elektráren z provozu nebo jejich výstavba, letištní infrastruktura (kromě nejvzdálenějších regionů), některé operace nakládání s odpady (např. skládkování) a podpora tabákového průmyslu.

ROZPOČTOVÁ A FINANČNÍ PRAVIDLA

EU v programovém období 2021–2027 vyčlenila na politiku soudržnosti více než 392 miliard EUR. Přibližně 226 miliard EUR bylo přiděleno na EFRR. Tato částka

zahrnuje 9 miliard EUR pro Evropskou územní spolupráci (EÚS) a zvláštní přiděly ve výši 1,9 miliardy EUR pro nejvzdálenější a řídkce osídlené regiony.

Méně rozvinuté regiony budou moci využívat spolufinancování až do výše 85 % nákladů na projekty. Míra spolufinancování bude činit až 60 % pro přechodové regiony a 50 % pro rozvinutější regiony.

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Pokud jde o přípravu nových právních předpisů o evropských strukturálních a investičních fondech, má Evropský parlament stejné postavení jako Rada Evropské Unie. Na nařízení o EFRR a Fondu soudržnosti na období 2021–2027 se vztahoval řádný legislativní postup, podle něhož má Parlament plné právo navrhnout změny. Při jednáních o politice soudržnosti EU na období 2021–2027 se Evropskému parlamentu podařilo zajistit zvýšení míry spolufinancování projektů a zlepšit flexibilnější uplatňování pravidel. Parlament také posílil podporu z EFRR poskytovanou městům a integrovaným městským politikám.

Další informace k tomuto tématu naleznete na internetových stránkách [Výboru pro regionální rozvoj](#).

Kelly Schwarz
10/2023

